

> Retouradres Postbus 16275, 2500 BG, Den Haag

Aan: Nederlandse Orde van Advocaten

(en door tussenkomst van NOVA aan de leden van de Vereniging
Asieladvocaten & -Juristen Nederland en de Specialistenvereniging
Migratierechtadvocaten)

Datum 1 december 2020
Betreft Rechterlijke dwangsom

Juridische Zaken

Rijnstraat 8
2515 XP Den Haag
Postbus 16275
2500 BG Den Haag

Informatielijn

werkdagen van 9.00 tot 17.00
www.ind.nl
088-0430430

Contactpersoon
Dwangsom@ind.nl

Ons kenmerk
DigiJust: 3117394

Uw kenmerk
-

Bijlage(n)
-

Let op: deze brief bevat een belangrijke instructie over het melden van en stuiten van de verjaring in zaken waarin rechterlijke dwangsommen zijn opgeschort

Middels deze brief wordt u geïnformeerd over een voorstel dat de IND in samenspraak en afstemming met de NOVA heeft opgesteld, voor zaken waarin vanwege een beroep op een overmachtsituatie, de opbouw van dwangsommen door de IND zijn geschorst.

Aanleiding

In maart van dit jaar werd de IND, net als de rest van Nederland, geconfronteerd met een uitzonderlijke situatie. De COVID-19 pandemie zorgde ervoor dat vrijwel het gehele asielproces van de één op de andere dag stil kwam te liggen. Dat was, mede als gevolg van de bestaande achterstanden bij de IND, extra vervelend voor verschillende van uw cliënten die al lange tijd in afwachting en onzekerheid waren van een beslissing op hun aanvraag.

Door COVID-19 was het vanaf 16 maart 2020 niet mogelijk uw cliënten op een veilige manier te horen. Hierdoor kon de IND lange tijd ook niet voldoen aan de rechterlijke opdracht om uw cliënten binnen een bepaald aantal weken te horen en een beslissing te nemen op de aanvraag. Omdat de IND door een omstandigheid die buiten haar invloedssfeer lag, niet kon voldoen aan de rechterlijke opdracht, heeft de IND aanleiding gezien een beroep te doen op overmacht en de opbouw van de dwangsommen op te schorten in zaken waarin uw cliënten nog niet nader gehoord waren. Dit heeft geleid tot een aantal beslagleggingen en civiele procedures.

Civiele procedures

Tussen de IND en verschillende van uw cliënten bestaat verschil van mening over de mate waarin rechterlijke dwangsommen ex art. 8:55d Awb zijn verbeurd. Omdat de bestuursrechter niet bevoegd is zich uit te laten over de vaststelling van een rechterlijke dwangsom, heeft dit geleid tot beslaglegging op derdenrekeningen. De IND heeft hierin aanleiding gezien om civiele procedures te starten waarin het beroep op overmacht getoetst kon worden. Dit heeft geresulteerd in een tweetal uitspraken van de voorzieningenrechter van de rechtbank Zeeland-West-Brabant, zittingsplaats Breda. De

voorzieningenrechter heeft de vorderingen van de Staat (tot opheffing van het beslag c.q. tot het verbod van het leggen van beslag) afgewezen. Tegen die uitspraken is hoger beroep ingesteld bij het Gerechtshof 's-Hertogenbosch. De Staat heeft het Gerechtshof verzocht om behandeling van het appel als spoedappel en heeft aangedrongen op een spoedige beslissing.

Juridische Zaken

Datum
1 december 2020

Oplossing

De IND is op zoek naar een oplossing voor alle zaken waarin de IND – al dan niet terecht – een beroep op overmacht heeft gedaan. De insteek van deze oplossing is dat er niet meer procedures gevoerd gaan worden dan strikt noodzakelijk, dat uw cliënten aanspraak kunnen maken op de daadwerkelijk verbeurde dwangsommen en daarvoor geen beslag hoeven te leggen en dat de IND geen civielrechtelijke procedures hoeft te voeren tegen en met uw cliënten om het beslag van de derdenrekeningen te krijgen.

Ons kenmerk
DigiJust: 3117394

Uw kenmerk
-

Deze oplossing moet zodanig zijn dat, indien blijkt dat de IND in (een deel van) de periode 16 maart tot uiterlijk 19 juli 2020 geen beroep kon doen op overmacht, uw cliënten alsnog recht hebben op uitbetaling van de dwangsommen over deze periode en dat deze aanspraken niet zijn verjaard.

Voorstel

De IND heeft besloten tot een werkwijze voor zaken waarin een rechtelijke dwangsom lag, en de IND met een beroep op overmacht een gedeelte van de dwangsom niet als verbeurd heeft vastgesteld. De IND wil dan ook het volgende voorstel, dat tot stand is gekomen in afstemming met de NOVA, bij u neerleggen:

- De eerder genoemde zaken bij het Gerechtshof 's-Hertogenbosch worden gezien als pilotzaken. De IND committeert zich op voorhand aan de uitkomsten van arresten van het Gerechtshof. In beginsel zal geen beroep in cassatie worden ingesteld, tenzij de uitkomst van de zaken bij het Gerechtshof 's-Hertogenbosch zodanig principieel is dat deze ook andere overheidsinstanties raakt.
- In geval van cassatie committeert de IND zich, behoudens de zaken die bij het Gerechtshof voorlagen (om procesbelang te houden bij cassatie) in alle overige zaken aan de uitkomst van het arrest van het Gerechtshof 's-Hertogenbosch.
- De arresten van het Gerechtshof zullen ook van toepassing zijn op vergelijkbare zaken waarin de IND een beroep heeft gedaan op overmacht en waarin de verjaringstermijn tijdig is gestuit.
- Advocaten leveren voor 1-1-2021 de zaaknummers aan, waarop het door de IND gedane beroep op overmacht betrekking heeft. Het aanleveren van de zaken wordt gezien als een tot de uitspraak voortdurende stuitingshandeling.
- De volgende uitkomsten van het Gerechtshof zijn mogelijk:
 - o Bij een bekrachtiging van de uitspraken van de voorzieningenrechter, zal de dwangsom door de IND worden uitbetaald zonder beroep op overmacht;
 - o Indien het Gerechtshof uiteindelijk het door de Staat gedane beroep op overmacht afwijst, zal de dwangsom door de IND worden uitbetaald zonder beroep op overmacht;
 - o Indien het Gerechtshof het beroep op overmacht gedeeltelijk honoreert, zullen de dwangsommen worden herberekend en

- worden uitbetaald naar rato van de toegestane duur van de overmachtperiode;
- o Indien het Gerechtshof het beroep op overmacht volledig honoreert zullen er geen herberekeningen plaatsvinden en geen nadere dwangsommen worden uitgekeerd.

Juridische Zaken

Datum
1 december 2020

Instructie

Indien de IND vanwege COVID-19 overmacht heeft ingeroepen in de periode van 16 maart 2020 tot en met 19 juli 2020 in zaken waarin er een rechterlijke opdracht tot beslissen lag met daaraan gekoppeld een dwangsom, wordt u verzocht deze zaken bij de IND te melden op het volgende adres:

dwangsom@ind.nl

Ons kenmerk
DigiJust: 3117394

Uw kenmerk
-

- Het is niet nodig om voor al uw cliënten afzonderlijk een brief in te sturen. Indien u meerdere cliënten onder de aandacht wil brengen van de IND kan dat in één brief.
- U wordt verzocht om alleen de zaaknummers van de rechtbank (NL-nr.) te vermelden. De brieven worden toegevoegd aan de dossiers van uw cliënten, maar dat is niet mogelijk indien er persoonsgegevens van andere personen in staan.
- Het versturen van de brief wordt aangemerkt als stuitingshandeling in de zaken van uw cliënten die aan de betreffende zaaknummers van de rechtbank zijn gekoppeld. Deze stuitingshandeling loopt door tot de dag waarop het Gerechtshof 's-Hertogenbosch tot een uitspraak komt. De verjaringstermijn van 6 maanden gaat vervolgens lopen op de dag na de uitspraak van het Gerechtshof.

Indien u de zaken niet meldt bij de IND voor 1-1-2021 en u de verjaringstermijn niet op een andere wijze heeft gestuit, zal bij verjaring niet tot betaling van de dwangsommen worden overgegaan.

Het vooraf melden van de zaken van uw cliënten bij de IND, heeft als voordeel dat de IND na de uitspraak van het Gerechtshof direct een overzicht heeft van de zaken waarin er eventueel nog een (aanvullende) dwangsom moet worden uitbetaald. Hierdoor kan de IND op voorhand al voorbereidingen treffen om na bekendmaking van de uitspraak indien nodig tot betaling over te gaan. De verwachting is dat indien de IND nog bedragen verschuldigd is in de zaken van uw cliënten deze binnen een periode van een maand na de uitspraak te betalen. Indien hierbij er onverhoopt iets mis gaat, is het aangewezen om binnen 6 maanden na de uitspraak van het Gerechtshof om uitbetaling te verzoeken om verjaring te voorkomen.

Bovenstaand betreft gegeven de huidige omstandigheden volgens de IND en NOvA een duidelijk en redelijk voorstel. Ik vraag de balie hieraan medewerking te verlenen.

Juridische Zaken

Hoogachtend,

Datum
1 december 2020

De Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid,
namens deze,

Ons kenmerk
DigiJust: 3117394

Uw kenmerk
-

A handwritten signature in blue ink, consisting of a large, stylized 'M' followed by a horizontal line extending to the right.

mr. M. Commelin
Directeur Juridische Zaken